

Najava RADIONICA

SEDMI OKVIRNI PROGRAM (FP7) - RADIONICE

siječanj 2010.

FP7 za znanstvenike u biomedicinskim znanostima – početna razina*
FP7 za znanstvenike u biomedicinskim znanostima – napredna razina**

ožujak 2010

FP7 za znanstvenike u tehničkim znanostima – početna razina*
FP7 za znanstvenike u tehničkim znanostima – napredna razina**

svibanj 2010.

FP7 za znanstvenike u biotehničkim znanostima – početna razina*
FP7 za znanstvenike u biotehničkim znanostima – napredna razina**

*početna razina – osnovne informacije o FP7, projektni ciklus, mogućnosti za prijavu projekata, osnove financijskih pravila
**napredna razina - priprema pisanja projektnog prijedloga, elementi projektne prijave (Part A, Part B), savjeti za uspješno prijavljivanje, intelektualno vlasništvo i inovacije u FP7 projektima

veljača 2010.

Lobiranje u Europskoj uniji
predavač: dr. sc. Marija Vojnović

RADIONICE ZA DOKTORANDE

veljača 2010.

Writing and Speaking About Science Effectively
predavač: dr. sc. Rodriguez Chapin

ožujak 2010.

Preparation of FP7 projects and project management
predavač: Joerg Scherer

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO I TRANSFER TEHNOLOGIJE - RADIONICE

prosinac 2009.

Intelektualno vlasništvo za prirodne i tehničke znanosti

siječanj 2010.

Intelektualno vlasništvo za društvene i humanističke znanosti

veljača 2010.

Intelektualno vlasništvo za umjetničko područje i dizajn

Posebne teme iz intelektualnog vlasništva i transfera tehnologije

travanj 2010.

Upravljanje intelektualnim vlasništvom u biotehnologiji i medicini
Upravljanje intelektualnim vlasništvom u informacijskoj tehnologiji

Istraživanje, razvoj i suradnja s industrijom

ožujak 2010.

Financiranje inovativnog istraživanja i razvoja
Uspostavljanje i održavanje suradnje s industrijom
Upravljanje intelektualnim vlasništvom u projektima

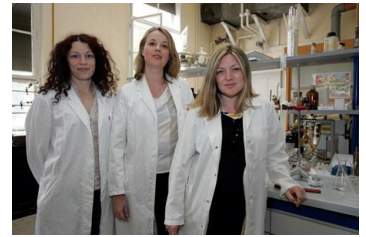
Poduzetništvo i pokretanje poslovnog pothvata

travanj-lipanj 2010.

Niz radionica o poduzetništvu

Prva patentna prijava putem Ureda za transfer tehnologije

Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Zagrebu predao je 25. rujna 2009. prvu patentnu prijavu Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo (DZIV). Autorice patenta su prof. dr. sc. Silvana Raić-Malić, dr. sc. Tatjana Gazivoda i dr. sc. Svjetlana Krištafor iz Zavoda za organsku kemiju na FKIT-u. Ova istraživačka skupina istražuje sintezu novih spojeva i njihovu upotrebu u dijagnostici i terapiji tumora, posebice za pozitron-emisijsku tomografiju (PET). Prijavljena inovacija ušla je koncem travnja 2009. u proceduru definiranu Pravilnikom o Uredu za transfer tehnologije, a patentna prijava predana je DZIV-u 25. rujna 2009.

Osnovan Ured za doktorske studije i doktorske programe pri Sveučilištu u Zagrebu

Ured za doktorske studije i doktorske programe osnovan je u travnju 2009. godine kao središnji ured za stručnu potporu reforme doktorskih studija na Sveučilištu u Zagrebu. Ured je dio Odjela za znanost i tehnologiju, a zadužen je za koordinaciju svih aktivnosti čiji je krajnji cilj podizanje kvalitete i povećanje uspješnosti dokorskog obrazovanja. Neke od tih aktivnosti uključuju organizaciju radionica generičkih i transfernih vještina, namijenjenih doktorandima, organizaciju radionica za nove mentore, kao i izradu kriterija i sustava praćenja i evaluacije kvalitete poslijediplomskih studija. Ured je također zadužen za pružanje administrativne pomoći Radnoj skupini za doktorske programe u procesu izrade Pravilnika o doktorskim studijima i doktorskim školama Sveučilišta u Zagrebu, kao i za izradu svih pomoćnih materijala koji prate Pravilnik.

Ured za doktorske studije i programe
mr.sc. Slaven Mihaljević

Trg maršala Tita 14, Zagreb

Telefon (01) 4564 112; E-mail: slaven.mihaljevic@unizg.hr

Glavni urednik: Hrvoje Mataković Urednici:

Zrnka Kušen
Arijana Mihalić
Slaven Mihaljević
Miroslav Petrović
Vlatka Petrović
Katarina Prpić
Melita Kovačević

Kontakt:

zrnka.kusen@unizg.hr
hrvoje.matakovic@unizg.hr
arijana.mihalic@unizg.hr
slaven.mihaljevic@unizg.hr
miroslav.petrovic@unizg.hr
vlatka.petrovic@unizg.hr
katarina.prpic@unizg.hr

Lektura: Maša Musulin
Tisak: Sveučilišna tiskara d.o.o.

URED ZA ISTRAŽIVANJE

mr. sc. Hrvoje Mataković, Zvonimirova 8, 10000 Zagreb
Tel: 01/4698-136, E-mail: hrvoje.matakovic@unizg.hr
<http://projects.unizg.hr>

URED ZA TRANSFER TEHNOLOGIJE

dr. sc. Vlatka Petrović, Zvonimirova 8, 10000 Zagreb
Tel: 01/4698-164, E-mail: vlatka.petrovic@unizg.hr
<http://technology.unizg.hr>

ZNATE

Sveučilište u Zagrebu - Znanost i tehnologija

Svečanom sjednicom Senata obilježena 340. obljetnica utemeljenja i Dan Sveučilišta u Zagrebu

Svečanom sjednicom Senata održanom u utorak, 3. studenoga 2009., u auli Rektorata obilježena je 340. obljetnica utemeljenja i Dan Sveučilišta u Zagrebu. Sjednica je započela pozdravnim govorom rektora prof. dr. sc. Alekse Bjeliša. Svečanoj sjednici nazočili su brojni uzvanici, između ostalog, ministar znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske dr. sc. Radovan Fuchs, pomoćni biskup zagrebački msgr. Vlado Košić, državni tajnici prof. dr. sc. Dražen Vikić-Topić (MZOŠ) i Zoran Šikić (Ministarstvo kulture), predsjednik Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora prof. dr. sc. Petar Selem, rektori hrvatskih učilišta, bivši rektori Sveučilišta u Zagrebu, dekani te članovi Senata i ostalih tijela Sveučilišta, kao i mnogi drugi. Nakon izlaganja rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Alekse Bjeliša, koji je predstavio aktivnosti Sveučilišta u proteklom razdoblju, na svečanoj je sjednici uslijedila dodjela nagrada i priznanja.

Posebna priznanja za uspješno natjecanje na konkurentnom europskom istraživačkom prostoru i doprinos jačanju istraživačkog potencijala Sveučilišta u Zagrebu dodijeljena su:

prof. dr. sc. Sandri Bischof-Vukušić s Tekstilno-tehnološkog fakulteta; prof. dr. sc. Miroslavu Požeku s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i prof. dr. sc. Zoranu Vukiću s Fakulteta elektrotehnike i računarstva

U okviru programa Tempus IV Sveučilište u Zagrebu provodi projekt Opening University towards Society: Linking Education- Research-Innovation.

Cilj ovog projekta jest pokrenuti nove institucionalne i zakonodavne mjere, značajne za reformu visokog obrazovanja, posebno one koje će doprinijeti jačanju veza između nastave, istraživanja i inovacija tj. transfera tehnologije.

U prvoj godini organizirana su tri okrugla stola, radi analize postojećih strateških dokumenata na području istraživanja, doktorskih studija i transfera tehnologija, kao i unapređenja komunikacije znanstvenika s industrijom. Predstavnici konzorcija sudjelovali su i u dva studijska posjeta, Sveučilištu u Beču i Sveučilištu u Saarlandu. Također su organizirane dvije radionice na temu pisanja i vođenja FP7 projekata te jedna radionica na temu zaštite intelektualnog vlasništva.

Do sada se krenulo u identifikaciju strukturnih i zakonodavnih mjera na institucionalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini vezano uz istraživanja, doktorske studije i transfer tehnologija, radi oblikovanja novih strateških dokumenata (pravila, procedure, dobre prakse) i pristupa u ovom području. U izradi je prva publikacija, čija je svrha cjelovit uvid u postojeće stanje, na svim partnerskim institucijama. Ova brošura pomoći će nam u daljnjoj provedbi projekta.

Sljedeći je koraka uspostava Centra za istraživanje, razvoj i tehnologiju pri Sveučilištu u Zagrebu, kao pilot jedinice, čija je zadaća unaprijediti transfer tehnologije i komunikaciju istraživača i industrije.

Na drugom natječajnom pozivu u okviru programa Tempus IV, u kategoriji združenih projekata, odobren je Tempus projekt Ureda za studente s invaliditetom Sveučilišta u Zagrebu Education for Equal Opportunities at Croatian Universities – EduQuality.

Koordinatorica projekta je prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš predsjednica Povjerenstva za studente s invaliditetom Sveučilišta u Zagrebu.

Sveučilište u Zagrebu nositelj je projekta, a članovi konzorcija su 10 sveučilišta i organizacija iz Hrvatske i Europske Unije.

Cilj projekta jest izjednačavanje mogućnosti za studente s invaliditetom u visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj, kroz unapređenje postojećih i razvijanje novih oblika podrške studentima s invaliditetom na hrvatskim sveučilištima, iniciranje stvaranja nacionalnih standarda i smjernica za poboljšavanje pristupačnosti visokog obrazovanja, te kroz razvoj učinkovite, održive i kvalitetne mreže sustava podrške studentima s invaliditetom na području Republike Hrvatske.

Početak projektne aktivnosti očekuje se u siječnju 2010., a proračun projekta iznosi oko 800 000 eura.

Kratki razgovor s Giuseppeom Contijem

Giuseppeom Contijem, Politecnico di Milano

Na koja se područja znanosti najviše fokusiraju istraživači i profesori sa Politecnico di Milano?

Politecnico di Milano najjače je tehničko sveučilište u Italiji koje razvija mnoge grane inženjerstva, prije svega područje strojarstva i elektrotehnike te arhitekture i industrijskog

dizajna.

Molimo opišite nam Ured za transfer tehnologije na Politecnico di Milano. Kako je organiziran?

Sam ured, koji broji desetak djelatnika, organizacijski je pozicioniran kao dio središnje administracije Sveučilišta. Pored toga, dio aktivnosti iz područja transfera tehnologije obavlja i spin-off tvrtka Sveučilišta koja obavlja samo odabrane poslove, vezane uz licenciranje zahtjevnijih projekata.

Koje su vaše glavne aktivnosti i koje usluge nudite istraživačima?

Ured prije svega obavlja poslove vezane uz zaštitu i komercijalnu eksploataciju intelektualnog vlasništva nastalog na Sveučilištu. To uključuje snimanje stanja i potragu za potencijalnim projektima, te sve one poslove koje obuhvaća složena procedura zaštite i eksploatacije intelektualnog vlasništva, uključujući i poslove upravljanja intelektualnim vlasništvom u međunarodnim projektima, u kolaborativnim istraživačkim projektima s industrijom, te uspostavljanje spin-off tvrtki Sveučilišta.

Kako i kada je osnovan Ured za transfer tehnologije?

Godine 1999. napravljena je studija izvodljivosti, no Ured je formalno osnovan 2001. godine. Započeo je s troje djelatnika od kojih su dvoje bili angažirani na polovicu radnog vremena. Danas Ured zapošljava 10 zaposlenika na puno radno vrijeme.

Koji su izvori financiranja (EU, država, lokalna uprava, samo Sveučilište) korišten pri uspostavi i pokretanju Ureda u prvim, 'kritičnim' godinama?

Na samom početku Ured se financirao sredstvima Sveučilišta u 100%-tnom iznosu. Nakon toga, uspjeli smo 30% proračuna Ureda pokrivati iz fondova EU-a. U ovom trenutku struktura financiranja Ureda je takva da 25% pokriva Sveučilište, 25% nacionalni i međunarodni izvori, a 50% prihoda se ostvaruje od licenciranje te od prihoda spin-off tvrtki. Prema tome, možemo reći da smo u ovih desetak godina postigli financijsku samoodrživost Ureda od oko 75%. Pribroji li se tome neizravna društvena korist u smislu tehnološkog i ekonomskog jačanja nacionalne industrije, povećanja zaposlenosti, a posebno zapošljavanja inženjera koji su diplomirali na našem sveučilištu, može se reći da Ured svojim aktivnostima potpuno opravdava svoju svrhu i njegova opstojnost je u tom smislu neupitna.

Koja su najperspektivnija područja za transfer tehnologije?

To su svakako informatičke i komunikacijske tehnologije (ICT), područje kemije u najširem smislu, te biotehnologija i bioinženjerstvo.

Koji se modeli transfera tehnologije najčešće ostvaruju?

Kao i svugdje u svijetu to su licenciranje intelektualnog vlasništva i komercijalizacija putem spin-off tvrtki.

Milano i cijela sjeverna Italija poznati su kao jaka industrijska regija. Koliko značenje za transfer tehnologije ima ove fizička blizina?

Jako industrijsko okruženje može djelovati stimulirajuće, ali u uvjetima suvremene globalne ekonomije, fizička blizina ima sve manje značenje.

Koliko spin-off tvrtki imate na Politecnico di Milano?

Danas Politecnico di Milano u svom portfelju broji 18 spin-off tvrtki.

Kako biste definirali sveučilišnu spin-off tvrtku?

Prema našim kriterijima, to treba biti nova tvrtka, osnovana na temelju rezultata istraživanja sveučilišta (često, ali ne nužno temeljena na formalnom intelektualnom vlasništvu), treba biti pokrenuta od strane profesora-istraživača sa sveučilišta, a radi dovođenja rezultata istraživanja na tržište.

Koji model i razinu podrške Ured za transfer tehnologije nudi spin-off tvrtkama?

Ured pomaže u osnivanju tvrtke (priređuje sve dokumente vezane uz osnivanje nove tvrtke), sudjeluje u dogovaranju vlasničkih udjela s vanjskim partnerima, pruža pomoć u upravljanju, prikupljanju sredstava i u pregovorima s fondovima rizičnog kapitala (venture capita funds), te marketingu. Ured informira sve zainteresirane o subvencijama i drugim izvorima financiranja namijenjenim za malo i srednje poduzetništvo.

Jedna vaša spin-off tvrtka nudi vođenje intelektualnog vlasništva i usluge komercijalizacije svim sveučilištima u Italiji, uključujući i Vašem. Možete li opisati odnos između Ureda za transfer tehnologije i te tvrtke (MI.TO)?

Politecnico di Milano jedan je od osnivača ove tvrtke i ima udio u vlasništvu. S tvrtkom MI.TO. dogovaramo vođenje nekih naših patentnih prijava. Tu se u pravilu radi o složenijim projektima za koje samo sveučilište nema dovoljan stručni potencijal da ih dovede do tržišta. Naime tvrtka MI.TO. okuplja vrhunske eksperte koji su se dokazali u ovakvim projektima na globalnoj razini. Kad se to pokaže opravdanim, obično se MI.TO. ustupa

ZNATE LI...

Na 15. sjednici Senata Sveučilišta u Zagrebu održanoj u utorak, 8. rujna 2009., Senat je jednoglasno prihvatio Inovacijsku strategiju Sveučilišta u Zagrebu. Inovacijska strategija izrađena je u skladu s Istraživačkom strategijom Sveučilišta u Zagrebu te s ciljem da podrži Znanstvenu i tehnološkijsku politiku Republike Hrvatske i pripadajući Akcijski plan.

Ova Inovacijska strategija postavlja za temeljni cilj transformiranje znanja i ideja koje proizlaze iz istraživačkih aktivnosti u izravnu ekonomsku dobit, kako za Sveučilište i njegove sastavnice, tako i za gospodarstvo u cjelini. Ovom strategijom Sveučilište se usmjerava prema poticanju stvaranja inovacija i osiguranju uspješne komercijalizacije.

Razgovor s Darkom Huljenićem

Dr. Darko Huljenić, Ericsson
Nikola Tesla

Opišite glavne znanstveno-istraživačke aktivnosti u Ericsson Nikola Tesla.

Tvrtka Ericsson Nikola Tesla zasniva svoju djelatnost u području informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Svima je vidljivo koliki

je tehnološki napredak postignut kroz protekli period vremena u domeni fiksnih i pokretnih komunikacija. Sve to ne bi bilo izvedivo da se ne provode znanstvena istraživanja u suradnji s domaćom i svjetskom znanstvenom zajednicom. Tvrtka Nikola Tesla osnovana je prije 60 godina, a formalna suradnja s Fakultetom elektrotehnike u Zagrebu započela je još početkom 60-ih godina prošlog stoljeća (1962. godine) i još uvijek traje.

Osnovne znanstveno-istraživačke aktivnosti u tvrtki Ericsson Nikola Tesla mogu se podijeliti u tri kategorije: prvu kategoriju čine vlastita primijenjena istraživanja i prototipne aktivnosti za pronalaženje novih ili poboljšanja postojećih proizvoda i metoda rada, zatim druga kategorija koja se odnosi na zajednička istraživanja između Sveučilišta i industrije kroz rad na zajedničkim industrijskim problemima i transferu znanja, te treća kategorija koja se intenzivira u zadnje vrijeme, a odnosi se na učešće u zajedničkom europskom istraživačkom prostoru kroz rad u FP6 i FP7 istraživačkim projektima, čije rezultate nastojimo primijeniti u vlastitom proizvodnom procesu.

U kojim segmentima te na koji način surađujete sa sveučilištima u Hrvatskoj?

Suradnja Ericsson Nikole Tesle ostvaruje se s tri sveučilišta u Hrvatskoj, i to Sveučilištem u Zagrebu, Sveučilištem u Splitu i Sveučilište u Rijeci, s kojima imamo potpisane ugovore o suradnji. Naša primarna suradnja odnosi se na informacijsko-komunikacijske tehnologije, tako da su primarno uključeni fakulteti elektrotehnike i računarstva. Suradnja se prvenstveno zasniva na zajedničkim istraživačkim projektima te kroz stipendiranje studenata. Tijekom ljeta, već devet godina, organiziramo ljetne radionice za izabrane studente u našim prostorima i u suradnji s FER-om i FESB-om.

Na koji način smatrate da se mogu poboljšati odnosi i suradnja između sveučilišta i industrije?

Općenito gledano suradnja industrije i sveučilišta je opća društvena nužnost i koristi se kao temeljni poticatelj društveno-ekonomskog boljitka. Sveučilište je izvor novih znanja i spoznaja te je po svojoj prirodi djelovanja zaduženo za stvaranje inovacija, uz svoju temeljnu djelatnost - obrazovanje. Industrija se zasniva na primjeni znanja i inovacija u kreiranju novih proizvoda. Ako ne postoji industrija, tada je teško pronaći primatelja novih obrazovanih ljudi i ugradnju novostečenih znanja u nove proizvode i usluge, a na taj način i provjeru valjanosti novih znanstvenih ideja. Temeljem takvih postavki, sinergijski efekt sveučilišta i industrije sasvim je jasan kroz dva smjera: ako imamo razvijenu industriju, tada se nova znanja sa sveučilišta primjenjuju za povećavanje inovativnosti postojeće industrije, a samim time i tržišne konkurentnosti, a ako nemamo dovoljno industrije, tada se na novim znanjima treba izgraditi industrija koja će osigurati opći društveni prosperitet kroz samo pokretanje proizvodnje i stvaranje novih proizvoda. Nužna je stalna komunikacija sveučilišta i industrije te zajednički istraživački projekti koji će osigurati dugoročnost

i održivost zajedničkih ciljeva na dugi rok. Danas imamo čitav niz financijski poticajnih sredstava, kako domaćih tako i na razini pristupnih i stalnih istraživačkih fondova EU-a iz kojih možemo zajedničkim predlaganjem projekata doći do nužne financijske podloge za stvaranje novih i dodatnih vrijednosti. Industrija treba nove ideje i nove zaposlenike, a znanstvena zajednica treba nove probleme i nove izazove. Svatko ima svoju domenu ekspertize i udruživanjem napora, znanja i povjerenja u zajednički uspjeh, možemo stvoriti znatno veću novu vrijednost nego razdvojenim djelovanjima. U današnjim inovativnim rješenjima nužna je multidisciplinarnost, i to dodatno pojačava nužnost suradnje industrije i znanosti.

Kako ste povezali aktivnosti svoje tvrtke i doktorande?

Kada govorimo o doktorandima, imamo tri kategorije djelovanja koje ovise gdje se doktorand nalazi. Razlikujemo vlastite doktorande, znači naše zaposlenike na doktorskom studiju, doktorande koji su u znanstvenoj zajednici, ali su u kontaktu s nama kroz zajedničke istraživačke projekte, te doktorande koje mi stipendiramo, a rade na fakultetu. Sve tri kategorije doktoranda povezujemo kroz zajedničke istraživačke projekte, na temama od našeg interesa za istraživanjem, odnosno novim znanjem. Praktičan dio provjere završno se ostvaruje kroz suradnju u Ljetnoj radionici, u koju su uključeni i studenti dodiplomskog studija, gdje se uvijek, kao rezultat zadatka, mora napraviti neki praktičan prototip. Po završetku dokorskog studija, suradnja se nastavlja kroz projekte ili učešće u nastavi. Po potrebi se završeni doktori, koji su za vrijeme dokorskog studija bili zaposleni kao znanstveni novaci na fakultetu, zapošljavaju kod nas u tvrtki.

Kako vidite svoju ulogu u daljnjim aktivnostima Tempus projekta OPUS?

Temeljem moga osnovnog djelovanja u industriji i znanstvenoj zajednici, moj dosadašnji rad usmjeren je na prenošenje iskustva i sagledavanje pozitivnih iskustava naših europskih partnera na OPUS projektu. Sagledavajući vlastito iskustvo suradnje, mislim da u Hrvatskoj možemo mnogo toga napraviti i da tvrtke s vlastitim iskustvom mogu doprinijeti stvaranju pozitivne klime i što boljih temeljnih postavki (što je i cilj OPUS projekta) za što učinkovitije i održivo povezivanje industrije i znanstvene zajednice. Jedan od primarnih ciljeva jest stvoriti formalne kontaktne točke na kojima bi industrija mogla iznijeti probleme, a znanstvena zajednica ponuditi rješenja. U današnje vrijeme izuzetno je bitno osigurati multidisciplinarno rješenje problema. Za ilustraciju bih naveo primjer u informacijsko-komunikacijskim tehnologijama, gdje jedno rješenje, uz kvalitetan tehnički doprinos, u koji je uključen i čitav niz najnovijih dostignuća iz prirodnih znanosti, treba uključivati i odgovarajuću sociološku studiju za najbolje prepoznavanje korisnika, zatim ekonomsko znanje za stvaranje najboljeg poslovnog modela, kao i medicinsko znanje oko utjecaja na zdravlje.